

ШТА ЧИНИ ПРИРОДУ

САДРЖАЈ:

ОПШТИ ПОДАЦИ	2
Подаци о тиму	2
1. ПОДАЦИ О ЧАСУ	2
Дефинисање часа	2
Увођење новине.....	2
Мотивација	2
2. ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА ЧАСА	3
Циљеви часа	3
Методe и облици рада	3
Усаглашеност са наставним планом и програмом.....	3
Услови за реализацију часова	4
Организација часа (ток часа)	4
Задаци за ученике	5
Наставни материјали	6
3. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ	7
Вредновање постигнућа ученика.....	7
Планирање даљих активности	7
ДОДАТАК ЗА ОНЕ КОЈИ СУ ЧАСОВЕ РЕАЛИЗОВАЛИ У ПРАКСИ.....	7
Коментари наставника	7
Коментари ученика	8
Научене лекције.....	8

ОПШТИ ПОДАЦИ

Подаци о тиму

ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ: 262KRNМК

БРОЈ ЧЛАНОВА ТИМА: 3

ПРЕДМЕТ(И) КОЈИ СЕ ПРИКАЗУЈЕ: Свет око нас, 72 часа

ДОСАДАШЊА РЕАЛИЗАЦИЈА: Тема је реализована са ученицима

1. ПОДАЦИ О ЧАСУ

Дефинисање часа

Предмет: Свет око нас

Наставна тема: Жива и нежива природа

Тип часа: Први час је увод у тему, други час обрада, трећи час утврђивање, вежбање и проверавање

Разред: Први разред

Увођење новине

Основна замисао, због које реализација ових часова изгледа овако, јесте увођење информационе технологије у образовно-васпитни процес. Традиционална настава не само да поставља исте задатке и тражи исте резултате од свих ученика, него и захтева да их сви остварују истим темпом. Оваква настава је подешена према могућностима просечног ученика, док је за ученика који спорије учи пребрза, а за напреднијег преспора. За реализацију ове идеје одлучили смо да искористимо потенцијале савремене информационе технологије. Сви часови се реализују уз помоћ рачунара, бим пројектора, у кабинету за информатику или у учионици која поседује рачунаре. Трудил смо се да препознамо јаке и слабе стране сваког ученика и да рад подесимо према овим особеностима, да према њима одмеримо захтеве, да бирамо индивидуалне задатке, да организујемо наставу тако да сваки ученик буде заузет решавањем задатака који одговарају његовим могућностима. Искрено се надамо да ће допринос овакве реализације наставних часова унапредити образовно-васпитни рад.

Мотивација

Савремени компјутери пружају могућност креирања мултимедијалних образовних софтвера, а наставници се све више опредељују за употребу дидактичких медија заснованих на мултимедијској основи. Истраживања показују да су ефекти меморисања садржаја 10 – 15% ако ученик долази до информација читањем писаних материјала, слушањем предавања (фронтални облик рада са једносмерном комуникацијом која доминира у нашим школама) око 20%, посматрањем око 30 – 35%, истовременим посматрањем и слушањем око 50%, док аудиовизуелна перцепција и моторне активности дају ефекте и до 90%.

Није тешко закључити да мултимедијска технологија ангажује велики број чула ученика, те су ученици доста пажљивији и активнији. Наставник, користећи се мултимедијском технологијом, повећава квалитет учења, стављајући ученика у центар ствари, у позицију да размишља, анализује, открива, решава, закључује. Најновија истраживања у свету показују да су компјутери ефикасна наставна средства која омогућују контролу, регулисање и управљање наставом и учењем путем сталне повратне везе која има снажну мотивациону моћ и која представља основу система вредновања и праведног оцењивања рада ученика. Ученици су марљивији у праћењу мултимедијалне презентације, боље памте наставне садржаје, активнији су, брже стичу знања, размишљају, анализују, закључују, истражују, откривају, решавају проблеме. Мултимедијска презентација доприноси лакшем одржавању дисциплине у настави и креирању педагошких ситуација у којима ће долазити до изражаја одговорност ученика за успех наставе и учења. Ученици на тај начин дају већи допринос своме развоју.

2. ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА ЧАСА

Циљеви часа

Општи циљ:

-стицање основних појмова о природи (живој и неживој) и њиховој међусобној повезаности

Задачи часа:

Образовни задаци:

- формирање појмова: природа, жива и нежива природа;
- формирање појмова: људи, животиње, биљке, вода, ваздух, земљиште, сунчева светлост
- уочавање повезаности између живе и неживе природе

Васпитни задаци:

- формирање еколошки пожељних ставова и понашања на основу стеченог знања о нераскидивој вези која постоји између живе и неживе природе;
- формирање пожељних еколошких и просоцијалних ставова и понашања

Функционални задаци:

-стицање навике коришћења емпиријских начина стицања знања (оглед, систематско посматрање)

Методе и облици рада

Наставне методе: усменог излагања, дијалогска, демонстративна, писаних радова, хеуристичка, аналитичко-синтетичка метода, илустративно-демонстративна, текст-метода, експериментална, стваралачког учења.

Наставни облици: групни, индивидуални, фронтални, рад у пару

Усаглашеност са наставним планом и програмом

Упознавање ученика са живом и неживом природом предвиђено је наставним планом и програмом за први разред основне школе у оквиру предмета Свет око нас. Корелација се

остварује са наставним садржајима следећих предмета: српски језик, математика, музичка култура, ликовна култура, од играчке до рачунара.

Услови за реализацију часова

За реализацију ова три часа неходни су рачунари и бим пројектор. Најефикасније би било да се часови реализују у кабинету за информатику или учионици која поседује бим пројектор и пет рачунара. За реализацију теме потребно је три часа.

Организација часа (ток часа)

Први час

планирани садржај рада	активност наставника	активност ученика	планирано време у минутима	методе и облик рада	начин праћења рада ученика	очекивани ефекти
<i>1. корак</i> Мотивисање ученика	Даје потребна упутства Покреће презентацију.	Прате презентацију.	5 минута	Демонстра- тивна, дијалoшка; фронтални	Посматрање	Ученици мотивисани за рад
<i>2. корак</i> Игра: Ал' је леп овај свет	Подстиче ученике на разговор о природи. Наставља презентацију.	Активно су укључени у разговор (уочавају, коментаришу)	12 минута	Дијалoшка, аналитичко-синтетичка метода; рад у пару	Посматрање	Појачавање мотивације за рад; задовољство током обављања активности.
<i>3. корак</i> Живо је, није живо (израда задатака)	Даје упутства. Прати рад парова.	Боје	12 минута	Дијалoшка, илустративна, стваралачко учење; рад у пару.	Посматрање, праћење, упућивање.	Већа ангажованост и заинтересованост ученика за рад.
<i>4. корак</i> Јесте природа, није природа	Даје упутства. Прати рад парова.	Боје	12 минута	Дијалoшка, илустративна, метода стваралачког учења; рад у пару.	Посматрање, праћење, упућивање.	Задовољство због веће ангажованости у раду.
<i>5. корак</i> Домаћи задатак	Дели наставне листиће за рад код куће.	Прате наставникова упутства; траже додатна објашњења.	4 минута	Дијалoшка; фронтални	Прегледање садржаја током следећег часа.	Самосталност у изради домаћих задатака

Други час

планирани садржај рада	активност наставника	активност ученика	планирано време у минутима	методе и облик рада	начин праћења рада ученика	очекивани ефекти
<i>1. корак</i> Подсећање на претходни час. Мотивисање и припремање ученика.	Даје потребна упутства.	Одговарају на питања. Показују резултат домаћег задатка. Прате упутства.	5 минута	Демонстра- тивна, дијалoшка. Фронтални	Посматрање	Ученици мотивисани за рад
<i>2. корак</i> Зоран на селу, презентација	Покреће презентацију. Подстиче ученике на разговор.	Укључују се у разговор, уочавају, коментаришу, закључују.	25 минута	Дијалoшка, текст-метода, аналитичко- синтетичка метода;	Посматрање, бележење коментара о активности ученика.	Мисаонаo активирани ученици и подстакнути на даљи рад.
<i>3. корак</i> Жива природа (израда задатака)	Даје упутства. Прати рад парова.	Боје, користе стечена знања у решавању задатка.	5 минута	Дијалoшка, илустративна, метода стваралачког учења; рад у пару.	Посматрање, бележење активности током израде задатка.	Примена раније стеченог знања.
<i>4. корак</i> Игра	Даје упутства. Прати рад парова.	Боје и показују креативност.	5 минута	Дијалoшка, илустративна, метода стваралачког учења; рад у пару.	Посматрање, бележење активности током израде задатка.	Развијање креативности код ученика и стварање осећаја задовољства током рада.
<i>5. корак</i> Домаћи задатак	Дели наставне листиће за рад код куће.	Прате наставникова упутства; траже додатна објашњења.	5 минута	Дијалoшка; фронтални	Прегледање садржаја током следећег часа.	Самосталнос т у изради домаћих задатака

Трећи час

планирани садржај рада	активност наставника	активност ученика	планирано време у минутима	методе и облик рада	начин праћења рада ученика	очекивани ефекти
<i>1. корак</i> Све се мења	Даје потребна упутства Покреће презентацију.	Прате презентацију.	5 минута	Демонстра- тивна, дијалогска. Фронтални	Посматрање	Ученици мотивисани за рад
<i>2. корак</i> Лавиринт	Објашњава. Прати рад.	Учествују у раду.	10 минута	Демонстративна; рад у пару	Посматрање	Већа мисаона ангажованост ученика.
<i>3. корак</i> Квиз	Даје уптства. Подстиче ученике.	Учествују у раду; показују стечено знање и мисаону активност.	15 минута	Дијалогска, стваралачког учења; рад у пару	Посматрање, бележење резултата парова.	Синтеза раније стеченог знања; већа мисаона активност.
<i>4. корак</i> Слапање пазле	Посматра. Даје упутства.	Учествују у раду; склапају пазле.	10 минута	Дијалогска, илустративно-демонстративна; рад у пару	Посматрање	Задовољство оствареним резултатима.
<i>5. корак</i> Домаћи задатак	Објашњава начин рада.	Прате наставникова упутства; траже додатна објашњења.	5 минута	Експериментална, стваралачког учења, дијалогска; рад у пару	Разговор о оствареним резултатима.	Развијање самосталности и у раду и истраживачког духа код ученика.

Задаци за ученике

Планирани задаци за ученике су детаљно објашњени у презентацији часова.

Наставни материјали

Материјали који се користе на:

ПРВОМ ЧАСУ: PowerPoint презентација, наставни листови

ДРУГОМ ЧАСУ: PowerPoint презентација, наставни листови

ТРЕЋЕМ ЧАСУ: PowerPoint презентација, наставни листови, лавиринт, пазла

Извори:

1. Вилотијевић, М. (1999), Дидактика 1, Научна књига, Учитељски факултет, Београд
2. Вилотијевић, М. (1999), Дидактика 2, Научна књига, Учитељски факултет, Београд
3. Васиљевић, И., Кенда, Ј. (2005), Приручник за учитеље уз уџбеник Свет око нас за први разред основне школе, Креативни центар, Београд
4. Група аутора (1999), Интерактивно учење I, Министарство просвјете Републике Српске и УНИЦЕФ Канцеларија у Бања Луци, Бања Лука
5. Група аутора (1999), Интерактивно учење III, Министарство просвјете Републике Српске и УНИЦЕФ Канцеларија у Бања Луци, Бања Лука
6. Ивић, И., Пешикан, А., Јанковић, С., Кијевчанин, С. (1997), Активно учење, Институт за психологију, Београд
7. Маринковић, С., Марковић, С. (2005), Свет око нас за први разред основне школе, Креативни центар, Београд
8. <http://www.clipartheaven.com/>

3. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ

Вредновање постигнућа ученика

Процењивање резултата рада ученика једним делом обавиће се на трећем часу, у оквиру квиза. У питању је програмирани материјал у електронском облику који садржи питање из садржаја које су ученици обрадили. Тако је програмиран да се на постављено питање ученику нуде три одговора, од којих је само један тачан. Уколико ученик тачно одговори аутоматски добија следеће питање, а ако не да тачан одговор програм га враћа на почетак.

Планирање даљих активности

Начин оваквог рада свиђа се ученицима: пажљивији су, мотивисанији, дисциплинованији, спремнији за рад. Планирамо да овакве и сличне часове чешће реализујемо са ученицима, чиме се подиже квалитет образовно-васпитног рада.

ДОДАТАК ЗА ОНЕ КОЈИ СУ ЧАСОВЕ РЕАЛИЗОВАЛИ У ПРАКСИ

Реализовање часова није неопходан услов за учешће на овом Конкурсу, али је више него корисно да се у “бази знања” нађу Ваша искуства везана за приказане часове уколико су исти реализовани једном или више пута. Тиме ћете помоћи осталим колегама уколико се одлуче да користе вашу замисао.

Коментари наставника

Пошто смо детаљно припремили часове, није нам било тешко да их реализујемо. У питању су ученици првог разреда и имали смо у виду да им не смемо дати превише задатака. То се показало тачним, јер су предвиђене активности у потпуности реализоване. Желели смо да, потпуним мултимедијалним садржајем привучемо пажњу ученика у чему смо и успели, јер су сви ученици били максимално ангажовани и мотивисани за рад.

Коментари ученика

Ученици су са нестрпљењем чекали сваки наредни час. Највише им се допало што су активно укључени у рад.

Научене лекције

Колегама, које раде презентације у првом разреду, саветујемо да приликом израде покушају да убаце садржаје који ће активирати сва чула ученика. Анимација, звук, слика и текст у потпуности ангажују ученике.